

PREGLED EPIDEMIOLOŠKE SITUACIJE BOLESTI ŽIVOTINJA U ZEMLJI,

EUROPSKOJ UNIJI I REGIJI

8. kolovoza 2025. godine

Afrička svinjska kuga

Tijekom 2025. godine potvrđeno je ukupno 16 izbijanja afričke svinjske kuge na objektima na kojima se drže svinje.

Zabrinjava širenje ove bolesti tijekom srpnja i kolovoza na nova područja u Osječko-baranjskoj županiji u općinama Erdut i Jagodnjak, na ukupno 9 pozitivnih objekata. Gotovo istovremeno zabilježeni su i **novi pozitivni slučajevi afričke svinjske kuge u divljih svinja u tom području** uz samu obalu Dunava i u blizini granice sa Srbijom.

U srpnju je potvrđeno i 6 izbijanja afričke svinjske kuge na području Vukovarsko-srijemske županije na objektima na kojima se drže svinje u općinama Gradište i Štitar te naselju Komletinci u gradu Otoku, a jedno izbijanje potvrđeno je ranije tijekom veljače.

Na zaraženim te na svim epidemiološki povezanim objektima provode mjere sukladno Delegiranoj uredbi (EU) 2020/687 koje su neophodne za suzbijanje i daljnje sprječavanje širenja afričke svinjske kuge.

Dodatno, s obzirom na ozbiljnost situacije i utvrđene nepravilnosti u držanju svinja (ilegalni ili neregistriran promet, manjkave mjere biosigurnosti i sl.) 25. srpnja 2025. donesena je Naredba o mjerama kontrole za suzbijanje afričke svinjske kuge u Općini Jagodnjak (NN 106/25) te je do danas u okviru provedbe te Naredbe na području općine Jagodnjak uklonjeno ukupno 2272 svinje (od čega je 270 svinja usmrćeno zbog potvrde bolesti, a 2002 u okviru provedbe Naredbe).

Na području općine Erdut, usmrćeno je 26 svinja na 4 pozitivna objekta.

U divljih svinja bolest je potvrđena u 26 uzoraka od pretežno uginulih divljih svinja, ali i u 2 uzorka podrijetlom od odstrijeljenih divljih svinja. Tijekom srpnja i kolovoza pozitivni slučajevi potvrđeni su na području Osječko-baranjske županije, u lovištima Bolman, Šag-Nard i Podunavlje-Podravlje.

Zbog širenja afričke svinjske kuge kontinuirano se ažuriraju i područja zona ograničenja I i III sukladno Provedbenoj uredbi (EU) 2023/594 te se na svim područjima novog izbijanja određuju dodatno i zone zaštite i zone nadziranja sukladno Delegiranoj uredbi (EU) 2020/687.

Sve informacije redovito se objavljuju na službenoj stranici Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva:

<http://veterinarstvo.hr/default.aspx?id=4546>.

Tijekom srpnja i kolovoza, afrička svinjska kuga također je potvrđena na području Srbije, a najveći broj izbijanja nalazi se u području uz granicu s Hrvatskom što predstavlja kontinuirani vrlo visoki rizik od daljnjeg širenja bolesti.

Tijekom proteklih tjedan dana afrička svinjska kuga u držanim svinja potvrđena je i na području Rumunjske, Litve, Poljske i Moldavije. Također, virus ASK kontinuirano cirkulira i u populaciji divljih svinja te je afrička svinjska kuga u divljih svinja tijekom proteklih tjedan dana prijavljena na

području Estonije, Mađarske, Italije, Latvije, Litve, Poljske, Njemačke, Rumunjske te Moldavije i Srbije.

Rumunjska i Srbija su države s najvećim brojem prijavljenih izbijanja u držanih svinja tijekom 2025. godine, u Srbiji je izbijanja bilo 91, a u Rumunjskoj 244. Najveći broj slučajeva afričke svinjske kuge u divljih svinja potvrđen je u Njemačkoj – 1707 te u Poljskoj – 2580, a broj slučajeva ponovno raste i u Estoniji, Litvi i Latviji.

Kao glavni razlozi širenja bolesti utvrđeni su manjkave biosigurnosne i higijenske mjere te vjerojatni kontakt s virusom afričke svinjske kuge prisutnim u okolišu u kojem je bolest potvrđena u divljih svinja. Virus se vrlo lako može unijeti u uzgoje svinja putem kontaminirane obuće, ruku, stelje, vozila, predmeta i slično te je od presudne važnosti da subjekti – posjednici svinja redovito i bez iznimke provode čišćenje, pranje i dezinfekciju kako osobnu tako i svih predmeta, prostora i vozila kojima se može prenijeti virus.

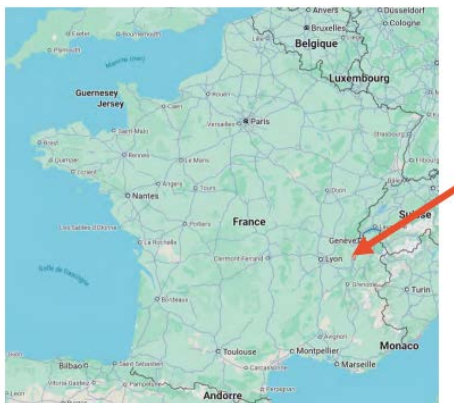
Ono što je ključno u borbi protiv afričke svinjske kuge je visoka razina biosigurnosti, odnosno higijene na objektima gdje se drže svinje i to je upravo ono što sami subjekti – držatelji svinja mogu i moraju unaprijediti. Biosigurnost nije nešto imaginarno i jako zahtjevno, radi se o skupu mjera usmjerenih na odgovarajuće procedure čišćenja, pranja i dezinfekcije. Na malim objektima radi se isključivo o višem stupnju higijene, tj. čistoće, koja se postiže bez velikih infrastrukturnih ulaganja. Promišljanje pri svakom ulasku i izlasku iz nastambe sa svinjama – jesam li presvukao čizme, ili ih dezinficirao, jesam li oprao ruke? Jesam li traktorom kojim sam upravo bio u šumi po drva izravno bez dezinfekcije ušao u svoje dvorište? Jesam li bio kod susjeda u svinjcu i onda u istoj odjeći i obući išao hraniti sve svinje? Gdje sam nabavio svinje, imaju li sve potrebne papire? Vodim li propisane evidencije? Zovem li veterinara čim primijetim da su svinje bolesne ili uginule? Sve su to postupci koji spadaju pod biosigurnost i mogu se jako jednostavno provesti i zato apeliram na sve subjekte da se strogo pridržavaju svih takvih mjera jer su jedino te mjere garancija da će se rizik od unosa virusa afričke svinjske kuge na njihove objekte svesti na najmanju moguću mjeru.

Bolest kvrgave kože

Nažalost, bolest kvrgave kože nastavlja se širiti na području Italije i Francuske.

Nakon prve potvrde bolesti kvrgave kože u Italiji u lipnju, do 6. kolovoza bolest kvrgave kože potvrđena je na ukupno 47 objekata, većina na Sardiniji te na području Lombardije.

U Francuskoj je bolest kvrgave kože potvrđena na 67 objekata .

Obje države pripremile su plan cijepljenja za koje je dokazano da učinkovito može spriječiti daljnje širenje ove bolesti.

Bolest kvrgave kože nikad nije prijavljena u Republici Hrvatskoj, ali se tijekom 2016. i 2017. provodilo cijepljenje goveda protiv ove bolesti zbog visokog rizika i blizine izbijanja u Srbiji, Albaniji, Makedoniji i drugim zemljama regije.

Budući da je i bolest kvrgave kože osobito opasna bolest životinja (tzv. bolesti kategorija A), nastavno na njenu pojavu obavezna je provedba strogih mjera kontrole i suzbijanja koje uključuju usmrćivanje i neškodljivo uklanjanje svih životinja prijemljivih na virus bolesti kvrgave kože na pozitivnim objektima te određivanje zone zaštite i zone nadziranja u kojima se provode opsežne aktivnosti i mjere koje za svrhu imaju rano otkrivanje te sprječavanje daljnjeg širenja bolesti.

Kuga malih preživača i boginje ovaca i koza

Početkom srpnja 2025. kuga malih preživača prijavljena je na području Kosova i Albanije.

Na području Albanije kuga malih preživača proširila se na njenom čitavom području, od granice s Crnom Gorom do granice s Grčkom i Sjevernom Makedonijom. Kao glavni uzrok širenja navodi se ilegalno premještanje životinja (zadnje izbijanje na području Albanije potvrđeno je 3. srpnja 2025.).

Bugarska, Grčka i Rumunjska prijavile su tijekom proteklih tjedan dana nova izbijanja boginja ovaca i koza na svom području.

Grčka je tako potvrdila boginje ovaca i koza na čak 415 objekata tijekom 2025. godine.

Bolest plavog jezika

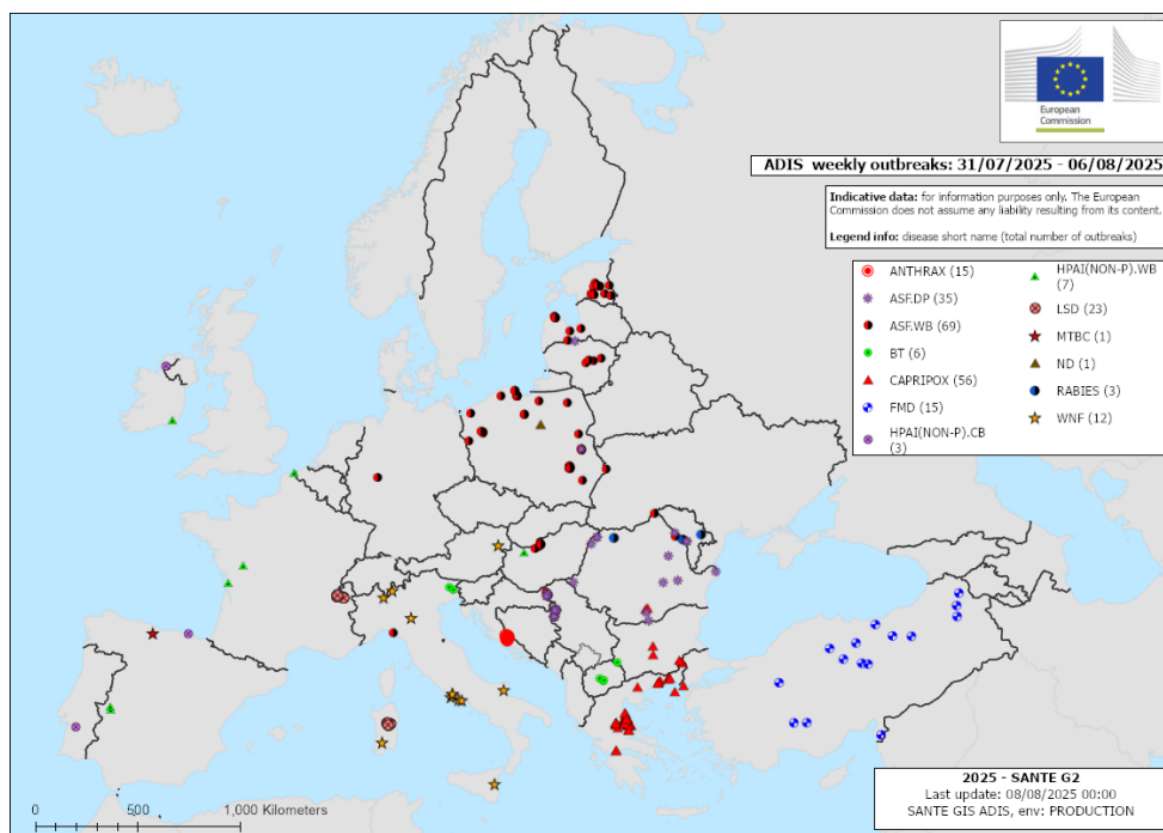
Pažnju javnosti od nedavno privukla je i potvrda bolesti plavog jezika tijekom srpnja i to serotipa 8 u susjednoj Sloveniji, a ovaj serotip bolesti plavog jezika ubrzo je potvrđen i na području naše zemlje.

Serotip 8 bolesti plavog jezika potvrđen je osim u Sloveniji i Hrvatskoj i na području Bugarske, Grčke, Italije te Makedonije, Kosova* i Srbije.

*Pregled izbijanja bolesti životinja na području Europske unije i regije
u razdoblju od 31. srpnja do 6. kolovoza 2025.*

ADIS - Outbreaks weekly map overview

ADIS Weekly Notification: 31/07/2025 - 06/08/2025 – created on 08/08/2025
The data in this report reflect the information available in ADIS on creation date

Epidemiološka situacija u odnosu na bolesti kategorije A kao što su afrička svinjska kuga, viskopatogena influenza ptica, slinovka i šap, kuga malih preživača, boginje ovaca i koza te bolest kvrgave kože na području država članica Europske unije i dalje je vrlo dinamična). Ove bolesti predstavljaju značajnu prijetnju zbog svog potencijala za brzo širenje, bitne ugroze zdravlja životinja te značajnih ekonomskih posljedica.

Ponovno apeliramo na sve uzgajivače da bilo kakve promjene u zdravstvenom stanju životinja uključujući i smanjeni unos hrane i vode te smanjenu proizvodnju mlijeka (ili jaja u peradi) žurno i bez odgađanja prijave svom veterinaru. Rano otkivanje bolesti ključno je za sva daljnja postupanja te zaštitu cjelokupnog stočnog fonda Republike Hrvatske.

Detaljne informacije o određenim bolestima životinja dostupne su na poveznicama:

- o bolest kvrgave kože: <http://veterinarstvo.hr/default.aspx?id=2353>
- o kuga malih preživača: <http://veterinarstvo.hr/default.aspx?id=5049>
- o slinovka i šap: <http://veterinarstvo.hr/default.aspx?id=5048>
- o afrička svinjska kuga: <http://veterinarstvo.hr/default.aspx?id=4546>
- o bolest plavog jezika: <http://veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1250>
- o influenza ptica: <http://veterinarstvo.hr/default.aspx?id=4797>.

Pregled bolesti životinja koje se obavezno prijavljuju u sustav prijave bolesti ADIS, izvješća uključujući i tjedna izvješća, dostupna su na poveznici:

<https://webgate.ec.europa.eu/tracesnt/adis/public/notification/outbreaks-weekly-report>.